

Καφέ αηδιαστικό μπαλάκι

Βαγγέλης Ηλιόπουλος

Σελ. 156

Βραβείο λογοτεχνικού περιοδικού *Διαβάζω*

Δραστηριότητες για την Ε΄ & την ΣΤ΄ τάξη

Ο συγγραφέας: Ο Βαγγέλης Ηλιόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε παιδαγωγικά και θεολογία. Από το 1984 εργάζεται ως δάσκαλος. Παράλληλα ως συγγραφέας έχει γράψει πολλά βιβλία για παιδιά και νέους. Έργα του είναι *Η περιπέτεια της ζαρωμένης κάλτσας*, *Ο Τριγωνοσαρούλης*, *Έτοιμος από καιρό*, *Το ζύπνημα της φράουλας* κ.ά.

Περίληψη: Ο υπεύθυνος του εκδοτικού οίκου «Ελληνισμός» λαμβάνει ένα πρωί ένα ηλεκτρονικό μήνυμα από έναν άγνωστο, ο οποίος του στέλνει το πρώτο κεφάλαιο ενός κειμένου προς έκδοση. Έτσι οι αναγνώστες αρχίζουν να μαθαίνουν σιγά σιγά, μέσα από ηλεκτρονικές επιστολές και συνημμένα έγγραφα, την ιστορία του Τζέρι και της αδερφής του της Κλάρας. Η ταυτότητα του συγγραφέα και ήρωα του βιβλίου όμως θα αποκαλυφθεί στο τέλος του. Ο Τζέρι είναι παιδί μιας οικογένειας Αλβανών με κάποιον πρόγονο Έλληνα, οι οποίοι έρχονται στην Ελλάδα ως μετανάστες. Στην αρχή ελπίζουν ότι όλα θα πάνε καλά. Τα παιδιά βαφτίζονται χριστιανοί, ετοιμάζονται να πάνε στο ελληνικό σχολείο, ενώ οι γονείς εργάζονται σκληρά. Η κατηγορία για μια κλοπή που ποτέ δε διέπραξαν γίνεται η αφορμή να φύγουν από το σπίτι όπου δούλευαν και να εγκατασταθούν στο χωριό Κλαδί. Όμως κι εκεί τα πράγματα δεν ηρεμούν. Η αφορμή για τα προβλήματα δίνεται όταν ο μικρός Τζέρι, κατά λάθος, παίζοντας ρίχνει μια λασπόμπαλα, ένα καφέ αηδιαστικό μπαλάκι, στο κεφάλι του δημάρχου, ο οποίος εκείνη τη στιγμή εγκαινίαζε το στάδιο του Κλαδιού. Αυτό το περιστατικό γίνεται η αιτία

για να ξεσηκωθούν οι πάντες εναντίον τους αλλά και η αφορμή για την Κλάρα να γνωρίσει το Στέφανο, που είναι προπονητής, και να ασχοληθεί με τον αθλητισμό. Τα χρόνια που ακολουθούν είναι πολύ δύσκολα. Όταν φτάνει η στιγμή για τον Τζέρι να σηκώσει τη σημαία στο σχολείο του ως αριστούχος, το χωριό ξεσηκώνεται. Ο μόνος που τους συμπαραστέκεται είναι ο Μάρκος Δρενδάκης, ένας γέρος σκηνοθέτης. Όλα αλλάζουν όταν η Κλάρα αναδεικνύεται πρωταθλήτρια ακοντισμού και κερδίζει το χρυσό για την Ελλάδα στους Ολυμπιακούς της Αθήνας! Ο Τζέρι επέλεξε να στείλει ανώνυμα το κείμενό του γιατί ήθελε να μην το εκδώσει κάποιος ως τη βιογραφία μιας διάσημης αθλήτριας, αλλά ως ένα βιβλίο που θα αλλάξει τον τρόπο που αντιμετωπίζονται οι οικονομικοί μετανάστες.

Θεματικοί άξονες:

- ✓ Ξενοφοβία
- ✓ Ρατσισμός
- ✓ Σεβασμός στα δικαιώματα του άλλου
- ✓ Φιλία
- ✓ Αθλητικό πνεύμα

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ: Πιθανόν να χρειαστεί να διευκρινιστούν οι πιο κάτω λέξεις και εκφράσεις: *πολυπολιτισμική κοινωνία* (σ. 95), *ανθρώπους του καθεστώτος* (σ. 107).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ:

Ο τίτλος προσφέρει αφορμή για συζήτηση. Τα παιδιά μπορούν να κάνουν υποθέσεις για το τι είναι το καφέ αηδιαστικό μπαλάκι. Τις υποθέσεις τους θα τις γράψουν σε χαρτάκια και θα τις κολλήσουν στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης, ώστε να δούνε αν θα επαληθευτούν ή όχι στο τέλος της ανάγνωσης.

Στη συνέχεια μπορούμε να μοιράσουμε χαρτάκια με τα αποσπάσματα (βλ. σ. 3) και να ζητήσουμε από τα παιδιά, αφού τα διαβάσουν δυνατά, να τα βάλουν στη σειρά όπως εκείνα νομίζουν.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ:

- ✓ Στον ελληνικό τύπο έχουν γραφτεί αρκετές φορές διάφορα άρθρα που έχουν ως θέμα το δικαίωμα των αλλοδαπών μαθητών να κρατούν την ελληνική σημαία στις παρελάσεις. Με τη βοήθεια του διαδικτύου, κάντε μια έρευνα στα αρχεία των εφημερίδων των τελευταίων ετών και συγκεντρώστε όλα τα σχετικά άρθρα. Αφού τα διαβάσετε, συζητήστε στην τάξη σας για το θέμα αυτό, προσπαθώντας να «φωτίσετε» όλες τις πλευρές του.
- ✓ Υποθέστε ότι είσατε συμμαθητές του ήρωα του βιβλίου. Γράψτε ένα γράμμα σε κάποιο φίλο σας που ζει μακριά περιγράφοντας την κατάσταση που επικρατεί στο σχολείο, αλλά και τα συναισθήματά σας όταν προκύπτει το θέμα με τη σημαία και την παρέλαση.
- ✓ *«Είμαστε καταραμένοι, έτσι νομίζω. Χωρίς πατρίδα. Γιατί και την Αλβανία, μια χώρα στην οποία έχω να πάω από μωρό και που δεν μιλάω πια σχεδόν καθόλου τη γλώσσα της, πώς να τη θεωρήσω πατρίδα μου; Άλλωστε, κι αυτή μας θεωρούσε ελληνική μειονότητα. [...] Μα οι Έλληνες μας θεωρούν Αλβανούς!»*. Σχολιάστε τα λόγια του Τζέρι. Αν έχετε συμμαθητές αλλοδαπούς, ζητήστε τη γνώμη τους. Πώς νιώθουν;
- ✓ Στα μέσα του εικοστού αιώνα αλλά και παλιότερα, πολλοί Έλληνες αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν σε χώρες όπως η Γερμανία, η Αμερική ή η Αυστραλία. Συγκεντρώστε στοιχεία και αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους συχνά οι άνθρωποι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους για να ζήσουν και να εργαστούν σε άλλες χώρες. Ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν εκεί; (γλώσσα, εργασία, προσαρμογή, νοσταλγία). Βρείτε τραγούδια, ποιήματα ή διηγήματα που έχουν γραφτεί με αυτό το θέμα και διαβάστε τα στην τάξη σας.

«Πώς σε λένε;» με ρώτησε ο Πρόεδρος.

«Τζέρι».

«Είναι του Αλβανού που δουλεύει στην ταβέρνα του Τάσου»
είπε κάποιος Σύμβουλος.

«Γιατί πήρες αυτή την απόφαση; Με ειδοποιούν ότι ο Νομάρχης
έστειλε ένα φαξ στο οποίο ζητά να εφαρμοστεί ο νόμος και να
κρατήσεις εσύ τη σημαία, όπως το δικαιούσαι».

«Δε θέλω να προκαλώ φασαρίες στο χωριό μου. Σας παρακαλώ
να σταματήσουμε εδώ».

«Δεν πρόκειται και για κανένα τόσο μεγάλο ταλέντο, όπως
είδατε» είπε ο πρόεδρος στον Υφυπουργό πικρόχολα κι ο
Δήμαρχος συμπλήρωσε: «Απλά ο Στέφανος της έχει παραδώσει
σημασία».

«Μα τι λέτε;» αναρωτήθηκε ο πρόεδρος του Ηρακλή. «Μπορεί
να υστερεί σε τεχνική, αλλά η κοπέλα έχει απίστευτη δύναμη.
Μπορεί να κάνει θαύματα. Είναι μεγάλο ταλέντο».

Η Κλάρα με τους γονείς μας, το Στέφανο και τη Χριστίνα ήρθαν
σε λίγο στο δωμάτιο. Μόλις την είδα, έτρεξα και την αγκάλιασα.
Εκείνη έβγαλε το μετάλλιο και μου το έδωσε.

«Αδελφούλη μου, από εσένα ξεκίνησαν όλα. Σου αξίζει... Πάρ'
το».